

ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

2c

NA NEKAJ VEČ KOT na dan dobivate ... 'GLAS NARODA' PO POŠTI NARAVNOST NA DOM (Izvenem sobot, nedelj in praznikov)

ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 23th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 42. — Štev. 42.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, THURSDAY, MARCH 4, 1943. — ČETRTEK, 4. MARCA, 1943

VOLUME LI. — LETNIK LI.

JAPONCI IZGUBILI 22 LADIJ

General Douglas MacArthur iz svojega gla vnega stana v Avstraliji naznanja, da je več-
raj zavezniška zračna armada takorekoč popolnoma uničila velik japonski konvoj in
izvojevala največjo zmago, ko je potopila ali hudo poškodovala 10 bojnih ladij in 12
transportnih parnikov. Potopljenih je bilo 15,000 japonskih vojakov in izstreljenih 55
aeroplanov.

V konvoju je bilo 22 ladij, s
skupno težo 90,000 ton, in vse
so bile potopljene ali pa pušče-
ne v plamenih z le majhno iz-
gubo za zavezniške: en bombnik
in trije zasledovalni aeroplani.
Konvoj je bil na poti na No-
vo Guinejo, da ojači tamšnjo
japonsko posadko v Leji, ki jo
zavezniški obkoljujejo.
"Izvojevali smo tako zmago,
da pomeni za sovražnika zelo
veliko nesrečo," pravi general
MacArthur v svojem poročilu.
"Ves konvoj je bil skoro po-
polnoma uničen."

Zavezniški glavni stan je
mnenja, da je bilo na transport-
nih parnikih 15,000 japonskih
vojakov, ki so vsi utonili do
zadnjega moža.

"Sovražnikovo zračno kritje
je postajalo slabše in slabše;
ladije so bile razkropljene in
slednjič posamič uničene," na-
daljuje poročilo. "Naše izgrube
so zelo majhne—en bombnik
in trije zasledovalni aeroplani so
bili izstreljeni, nekaj pa jih je
bilo poškodovanih in so se vr-
nili na letališče."
"Usmiljena božja previdnost
je morala nas čuvati v tej veli-
ki zmagi," pravi MacArthur
v svojem poročilu.

To je bil oni konvoj, ki so ga
v pondeljek zapazili zavezniški
letalci, ko je bil na poti proti
Novi Guineji, pa ga tedaj zara-
di slabega vremena bombniki ni-
so mogli takoj napasti in so morali
čakati na napad en dan.

V torek so zavezniški aeropl-
ni navzlic dežju in gostim obla-
kom odleteli, da napadejo kon-
voj, ki je tedaj šel 14 ladij, od
katerih ste bili dve potopljene,
dve pa poškodovani. V torek
popoldne se je konvoj pridru-
žilo še 8 ladij in je bil največji
sovražni konvoj, ki je bil name-
njen na Novo Guinejo.

Po mnenju častnikov v Mac-
Arthurjevem glavnem stanu je
to največja zmaga, ki so jo iz-
vojevali aeroplani z bojnimi la-
dijami.

Nemci utrjujejo Bolgarijo ob Črnem morju

Istanbul, Turčija. — Po sem-
knaj dospelih poročilih gradi
Nemčija z veliko naglico utrdbo
ob bolgarskem obrežju pri Čr-
nem morju.

Najmočnejše utrdbе se grade
pri Varni. Naciji so tudi po-
polnoma prevzeli v svoje roke
neko veliko bolgarsko letališče,
na katerem imajo sedaj največ-
jo letalsko bazo ob Črnem
morju. Delavci iz zasedenih de-
žel so tu na delu da to bazo še
razširijo. Delo vodijo nemški
inženjerji in vsi ljudje, ki so
živel v bližini so bili izseljeni.

Državni senat odobril Deweyev budget

Albany, 2. marca. — Držav-
ni senat je soglasno odobril no-
vi letni proračun gubernerja
Deweya, ki znaša \$369,600,000.
Pretekla leta so vzele debate
o letnem proračunu mnogo ča-
sa, to pot pa je šla stvar glad-
ko in hitro spod rok.

Newyorška slovenska plesna skupina v narodnih nošah, ki je bila pred kratkim ustanovljena, nastopi na "Slova-
novi" zabavi v Brooklynu dne 6. marca.

MME. CHIANG V MADISON SQUARE GARDENU

New York, 3. marca. — Sino-
ci je nastopila v znanem Mad-
ison Square Gardenu v New Yor-
ku Mme. Chiang Kai-shek, ka-
tero je sprejelo občinstvo, ki
je napolnilo ogromno areno, z
velikim navdušenjem. S svojo
očarljivo osebnostjo in s svojim
zanosnim nastopom, ki odraža
visoko inteligenco ter vero v
450-milijonski narod, katerega
tako častno zastopa, se je ma-
dama Chiang mahoma priljubila
vsem, ki so imeli priliko pri-
ti do vstopnic za ta pomemben
shod.

Na shodu je bilo zbranih de-
vet governorjev vzhodnih drž-
jav, na čelu katerih je bil go-
vornor Dewey, ki je vsakega
izmed njih predstavil občinstvu.
Navzoč je bil tudi župan La
Guardia in 250 drugih odličnih
osebnosti, ki so tvorile odbor,
kateremu je načeloval John D.
Rockefeller ml.

Visoko gostinjo je predstavil
občinstvu Wendell Willkie z
besedami:

"Priliko in čast imam, da po-
vrnem gostoljubnost in prijaz-
nost visoki osebnosti, ki je resni-
čno pristrano ljubljena in
spoštovana po svojem ljudstvu,
s katerim je delila nepopisno
vojno gorje tekem zadnjih šest
let ... nazivam jo angela, toda
ne zaradi njene telesne in du-
hovne lepote, ampak zato, ker
je ona v resnici angel osvete in
neustrašni vojak v borbi za
svobodo—moja prijateljica,
Mme. Chiang Kai-shek."

Willkieja je občinstvo po-
zdravilo skoro tako burno in
pristrano, kakor madamo smo,
ki je morala počakati nekaj mi-
nut preden se je pogledlo navdu-
šeno pozdravljanje in odobra-
vanje.

Govorila je pol ure in sicer
tako briljantno in v tako lepi
in popolni angleščini, da so to
vsi hiti pondarjali. Ameriške-
mu ljudstvu se je toplo zahva-
lila za izkazano ji nekonjenost
in za vse, kar je Amerika sto-
rila za Kitajsko, katero ljud-
stvo, je dejala, je hvaležno za
vsako in vsjo pomoč, ki mu je bi-
la poslana in pa za moralno
pomoč, ki v vojni toliko pome-
ni.

Naciji ustrelili Skourasovega nečaka

New York. — George P.
Skouras, bogat lastnik kinema-
tograf, je bil obveščen, da so
naciji v Atenah ustrelili nje-
vega 28-letnega nečaka, Thanos
Skourasa, ker je bil obdolžen,
da je bil v službi zaveznikov.
Mladji Skouras je bil načelnik
upravitelj Skouras Film Co. v
Atenah. Solan je bil v Ameriki
in v Grčijo se je vrnil ravno ne-
kaj tednov pred izbruhom voj-
ne.

George Skouras je zelo po-
znan v New Yorku in je že ve-
liko prispeval za odpravo ne-
srečnemu grškemu ljudstvu.—
Smrt njegovega nečaka mu je
naznanil grški premier v iz-
gnanstvu, Manuel Tsouderos, s
sledječimi besedami:

"Prosim sprejmite moje sim-
patije in sožalje vlade ob pri-
liki smrti Vašega nečaka, ki je
bil ustreljen v Atenah po nacij-
jih, kateri neprestano gazijo po
svetih pravicah človeškega ro-
da."

Otroka sta priklenila z verigo

Tacoma, Wash. — Sosedje
Gusta Galla so odkrili, da je ta
imel svojo 13-letno hčerko pri-
klenjeno na verigi v hiši, kjer
je morala paziti na svojo malo
sestrico medtem, ko sta oče in
mati delala v vojni tovarni.
Dekle se ni moglo skoro nič
gibati, ker je bila veriga zelo
kratka in pritrjena z dvema
žabnicema.

Oče se je izgovarjal, da je de-
kle dve dvakrat uteklo z doma in
jo je zato priklenil, toda kljub
temu se bo moral zagovarjati
in tudi je moral položiti tisoč
dolarjev kavecije.

Truplo ženske najdeno v Central Park jezeru

New York. — Otroci, ki so se
igrali ob jezeru v Central par-
ku, so našli truplo ženske, ki je
plaval v vrtu vode pod tanko
skorjo ledu. Ženska, katere ni-
so mogli prepoznati, je bila
stara okoli 50 let in je tehtala
okoli 110 funtov.

Rusi so zavzeli Ržev

V posebnem poročilu je več-
raj popoldne Moskva nazna-
nila, da je bil po ljutih bo-
jih, v katerih je bilo ubitih
2000 Nemcev, zavzet Ržev,
ki je bil dolgo časa najmoč-
nejša nemška postojanka na
severni fronti in se nahaja
130 milj zapadno od Moskve.

Z zavzetjem Rževa so Rusi
prišli bližje do svojega cilja, da
izločijo Finsko iz vojne, obenem
pa je tudi v nevarnosti cela
nemška severna fronta, da bo
zlomljena in da bo rdeča arma-
da korakala na Poljsko.

Lansko leto 1. decembra je
rekel Hitler, da mora nemška
armada do zadnjega moža bran-
iti Ržev, kajti izguba te veli-
ke in močne trdnjave bi pome-
nila toliko, kot če bi Rusi za-
vzeli polovico Berlina.

Se predno je rusko vrhovno
poveljstvo naznanilo padec Rže-
va, je nemški glavni stan na-
znanil, da je nemška armada iz-
praznila Ržev z izgovorom, da
je s tem sklenila bojno črto in
da se je armada umaknila po
skrbno izdelanem načrtu in da
je prej razstrelila vse mostove
čez Volgo.

Rusi pa naznanjajo, da je bil
Ržev zavzet po dolgih in zelo
hudih bojih, ki so se pričeli že
pred več dnevi.

Med plenom, ki je padel v
roke rdeči armadi, je 112 tan-
kov, 78 topov, 35 lokomotiv,
1200 tovornih železniških voz,
zelo veliko število nabojev,
strojnih pušk in drugega vojne-
ga materiala.

Na južni fronti so Rusi za-
vzeli Lgov in Dmitrijev Lgov-
ski, 45 milj severozapadno od
Kurska. V tem predelu so Rusi
zajeli 170 trikov, polnih na-
bojev in smodnika in drugih vo-
jaških potrebščin.

Moskovski radio, ki govori o
teh bojih, pravi med drugim:
"Zavzetje Lgova in Dibirjeva
Lgovskega priča, da nemška u-
panja, da bo pomlad zavstavlja
prodiranje rdeče armade, niso
utemeljena. Rdeča armada še
vedno napreduje."

Rauterjevo poročilo iz Stock-
holma tudi naznanja, da se Nem-
ci pripravljajo, da izprazni-
jo Orel, kjer se stikate južna in
severna fronta, kajti Rusi so
že zavzeli neko mesto samo 20
milj od Orela.

Svoja izvajanja je potrdil z dejanjem

London. — Sir Richard Ae-
land, star 36 let, neodvisen član
parlamenta in vodja takojme-
novane New Commonwealth
Party, katere temelji na princi-
pu sorazmerne porazdelitve bo-
gastva, je podaril narodu 17 ti-
soč akrov svojega posestva. Dar
se ceni na milijon dolarjev vre-
dnosti.

Sir Aeland je dejal, da ne bi
bilo v skladnji, če bi se potego-
val za idejo skupnega narodnega
lastništva bogastva, pri tem pa
bi sam lastoval velike komplek-
se zemlje in inetja. Njegova
rodbina je bila na svojem veli-
kem posestvu čez 400 let.

Poroča Jugoslav Information Center, New York

Iz Jugoslavije

BOJI V JUGOSLAVIJI

London, 25. februarja. ONA.

— Hrvaško dekle in njen drug,
srbski dijak, sta v teku zadnjih
nemških ofenzivnih operacij
proti jugoslovanskim gueril-
cem v enem odseku bojišča iz-
datno zadržala prodiranje na-
cističnih čet. Dekle je dinami-
tiral most na Korani blizu me-
stecca Slunji, dočim je srbski di-
jak pogljal v zrak električno
centralo, ki se nahaja v bliži-
ni.

Po zadnjih vesteh iz Jugo-
slavije, je njeno ime Nada Ca-
liar, — članica ženske antifa-
šistične fronte na Hrvaškem.
Ustaška oblast jo ima na sumu,
da se je udeležila tudi nedavne-
ga napada z bombami na za-
grebško telefonsko centralo.

Nemški poročevalec o bojih v zapadni Bosni

London, 24. februarja. —
(Radio prejemna služba.) —
Nemški vojni poročevalec z vso
odkritosrčnostjo priznava, da je
težki značaj bojev s partizani v
zapadni Bosni o priliki prodi-
ranja nemških in italijanskih
čet. Eden izmed teh poročeval-
cev toži, kako naporno je brez-
končno korakanje skozi primi-
tivne kraje, v katerih ni nobe-
nih cestnih zvez, kjer se upo-
rabljajo za prenos le megi. Težko
je premostiti reke, na katerih
so partizani porušili vse mosto-
ve. Hiše, v katerih bi se moglo
prenočevati v teh planinskih
krajih, pa so požgane ...

Napad na petrolejske vrelce na Hrvaškem

London, 28. februarja. (Ra-
dio prejemna služba.) — Mo-
skovski radio je danes objavil
vest, da so hrvaški partizani iz-
vršili nenaden napad na petro-
lejske vrelce v Bunjevici. Na-
pad je bil zelo skrbno priprav-
ljen; uporniki so uspeli pognati
v zrak nekaj petrolejskih
priprav, akoravno so bile pod
nadzorstvom nemških in usta-
ških straž.

Casopis Hrvatski Narod z

POLOŽAJ NA BALKANU

Marijonetne vlade osišča na
Balkanu iščejo izhoda

V London prihajajo vesti o
govoricah, da se Hitlerjevi po-
magači v jugovzhodni Evropi
skušajo rešiti iz vojne in radi
tega iščejo stikov z vladami
zedinjenih narodov. Te govori-
ce so postale bolj verjetne po
govoru dr. Edvard Beneša,
predsednika čehoslovaške vlade
v izgnanstvu, ki je na radiu iz-
javil, da se Nemci pripravljajo
na umik do Dnjepra in da na-
meravajo nasloniti svojo o-
brambno linijo na Pripetska
močvirja, na Dvino in na Dnje-
ster.

Ako bi bila ta informacija
pravilna, bi sledilo iz nje, da se
radi golega prestiža izpostavi-
ljenih postojank; to dokazuje
tudi nova nemška strategija in
umik nemških armad iz Belgo-
roda, Kharkova in Rostova.

V zadnjih desetih dneh, je
kar mrgolelo poročil, o mirov-
nih ponudbah preko Vatikana
in nekaterih drugih nevtralnih
kanalov.

—JIC.

dne 18. februarja objavlja dolg
seznam znanih hrvaških imen,
trdeč, da so se te osebe borile
na strani partizanov. To je nov
dokaz zasto, da se udeležujejo
Hrvti, ravno tako kakor Srbi
in Slovenci, bojev za osvobodit-
ev Jugoslavije.

Predsednik jugosl. vlade čestita Stalinu o priliki 25-letnice Rdeče armade

London, 26. februarja. Ra-
dio prejemna služba. — Pred-
sednik jugoslovanske vlade Slo-
bodan Jovanović, je poslal Jo-
zefu Stalinu čestitko o priliki
proslave 25-letnice Rdeče ar-
made in izrazil prepričanje, da
bodo sijajne zmage Rdeče vojs-
ke nad skupnim sovražnikom
pospešile prihod dneva osvobo-
ditve vseh evropskih narodov
in med njimi tudi trpeče in u-
porne Jugoslavije.

Josip Stalin se je zahvalil ju-
goslovanskemu predsedniku u
vlade za to priznanje sovjet-
skim četam in njih uspehom
proti skupnemu sovražniku.

Slika nam predstavlja Harkov, kakoršen je bil pred vojno. Harkov je četrto največje
rusko mesto in je skoro popolnoma porušen, ker so ga Rusi obstreljevali in ga tudi Nem-
ci pred begom požgali.

"GLAS NARODA"

VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakner, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupcha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$6. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja tist za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za šest let \$1.50.—; Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno hitro, nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1242

AMERIŠKI RDEČI KRIŽ

Ta mesec je določen za zbiranje sklada za Ameriški Rdeči križ in marcu so nadelj ime: Mesec Rdečega križa.

Rdeči križ skrbi za žive, obleke in leči rane civilnemu prebivalstvu po vseh deželah sveta, kjerkoli česa manjka in poleg tega prinaša pomoč tudi vojakom na vseh bojiščih sveta.

Rdeči križ je v resnici pravi Samaritan, ki nudi pomoč povsod, kjerkoli je potrebna in se ne ozira na to, kakemu plemenu ali rodu kdo pripada.

Pred nekaj meseci je bilo civilnim ljudem v Evropi in Aziji poslanih zdravil in zdravniških priprav za — \$60,000,000, kateri sklad se je nabral v Ameriki. Nekaj teh zalog je šlo pa tudi ameriškim vojakom.

Za tekoče leto je potrebna vsota \$125,000,000, da bi moglo še nadalje nuditi pomoč civilnim trpečim ljudem po širnem svetu in ravno tako tudi našim vojakom, ki so tudi raztreseni po celim svetu. Ameriški Rdeči križ, poleg tega da ima svoje bolnišnice na bojiščih in svoje bolnišnice, skrbi tudi za razvešilo in zabavo vojakov, ki se s fronte vrnejo v zaledje.

V "Mesec Rdečega križa" se bo vodila velika kampanja po celi Ameriki in posameznim državam in večjim mestom je bila določena tozadavna kvota.

Od Ameriškega Rdečega križa so dosedaj dobile že znatno pomoč: Anglija, Rusija, Kitajska, Francija, Grška, Afrika, Poljska, Španija, Belgija, Norveška, Holandska in druge države. (V tozadavnem poročilu Ameriškega Rdečega križa Jugoslavija ni omenjena. Rdeči križ pošilja pakete jugosl. vojnim ujetnikom in posreduje pri zamenjavi ujetnikov. — Op. uredn.)

Kadarkoli ameriška armada osvobodi kako podjarmljeno deželo, takoj prikoči stradalajočemu prebivalstvu na pomoč. Ameriški Rdeči križ in deli takoj zdravniško pomoč, deli žive, obleke in druge potrebščine.

V Angliji so begunci iz zasednih dežel od Rdečega križa dobili bolniško opremo, zdravila, odejo, obleke in drugo v vrednosti \$34,000,000. Samo mladinski odsek Ameriškega Rdečega križa je prispeval sirotam raznih narodov v Angliji \$91,000.

V septembru, leta 1941 je bila v Rusijo poslana misija Ameriškega Rdečega križa in Zveza Rdečega križa ji je predložila seznam neobhodno potrebnih zdravniških pripomočkov. Ameriški Rdeči križ je takoj poslal veliko zalogo zdravniških potrebščin v vrednosti \$1,494,582, poleg tega pa so razne podružnice Ameriškega Rdečega križa za Rusijo nabrale 670,634 zimskih oblek, v vrednosti \$1,935,572 in mnogo čevljev za odrasle in za otroke.

Do 30. novembra lanskega leta, je Ameriški Rdeči križ poslal v Rusijo raznega blaga v vrednosti \$5,346,312. Mnogo potrebščin je tudi že nakupljenih in bodo poslani, kadar bo dovolj ljudi na razpolago.

Pomoč Ameriškega Rdečega križa Kitajski predstavlja vrednost \$4,047,678. Te pošiljke so večinoma obstojale iz zdravil, pa vmes je bilo mnogo živeža in obleke. Tudi za Kitajsko je že pripravljenih mnogo zalog, ki bodo poslani, kadar bo na razpolago kak parnik.

Predno je Nemčija Francijo popolnoma zasedla, ji je Ameriški Rdeči križ poslal raznega blaga v vrednosti \$5,185,950. — Člani Ameriškega Rdečega križa so po zasedbi Francije odšli v Baden v Nemčiji, kjer čakajo skupno z ameriškimi diplomati, da se vrnejo v Ameriko.

Ameriški Rdeči križ skrbi za begunce raznih narodnosti v Egiptu, Palestini, Libanonu, Turčiji, Siriji, Iranu, na Cipru in drugod.

Rdeči križ nudi svojo pomoč, kjerkoli je potrebno, zato se more reči, da ni na svetu večje dobrotelne ustanove, kot je Rdeči križ.

Ta mesec je "Mesec Rdečega križa".
Tudi newyorški Slovenci smo se zavzeli, da bomo Rdečemu križu prispevali svoj delež. V ta namen imamo v nedeljo, 7. marca zborovanje v Slovenskem domu v Brooklynu ob 3.30 popoldne, in kdor ima le količjak usmiljenja do trpečih ljudi, bo prišel in bo prinesel svoj prispevek.

VELIKA
Maškaradna Veselica

KATERO PRIREDI SV. CIRILA

OLTARNO DRUŠTVO CERKVE SV. CIRILA

V NEW YORKU

V PRID CERKVE

V NEDELJO, DNE 7. MARCA, 1943

(OB 3.30 POPOLDNE)

V CERKVENI DVORANI NA OSMI, NEW YORK

TRI NAGRADE ZA MAŠKARE

Vsestransko izborna postrežba... Domače vino...

popularna cena... in domača godba.

PRIDI EDEN — PRIDI VSI!

LJUDJE in LJUDJE

IGNAC MUSICH

Čudna so pota človeškega, se pot cel božji dan, plača življenja in še bolj so čudni pojvi in veliko davka, med tem mi človeka do življenja. Vzemimo na primer naše ameriške fantje, ki so razstavljeni po cellem svetu na različnih frontah. Njih življenja so v nevarnosti vsak dan, vsako uro, vsako minuto, kljub temu pa tukaj doma mislimo skoro edino na svojo udobnost. Pa ne samo to: govori in povdarja se ponovno, da primanjkuje delavcev v vojnih industrijah in koliko se jih bo še rabilo, predno bo vojne konec; ko gre eden za tem delom, če je malo bolj v letih in posebno če je ženska, pa čepijo dlako in jih obračajo pod različnimi pretvezami, češ da so prestari; da nimajo dovolj izobrazbe in druge take malenkosti, ki bi ne smele imeti pomena, če bi se res rabilo delavne moči. Nadalje je nastavljenih po različnih delih mnogo ljudi, ki nimajo volje za resno delo in so tam le zaradi denarja, ki se zaslužijo, pa zato, ker jih krije pred vojaško službo. Je zelo težko, prikriti kritično o delavcih, toda tak človek, ki se vgnezditi v delavsko vrsto za zaščito svoje lastne kože, brez vsakega teba do dela, katerega namen je odnosa, da pčtegne varnostno kopreno okrog sebe, ni delavec v nobenem pomenu besede.

Tolikokrat se sliši od delavcev samih, ki so zaposleni v vojnih industrijah in se sami zgražajo nad postopanjem takih ljudi, ki jim ni pri srcu Amerika in še manj pa Amerikanci — dolar je edino, kar šteje. Kam pa to pripelje, kaj bo delavstvo imelo od tega? Vsake, da komaj čakajo nazadnjaške plasti, da iztrgajo delavstvu tiste pridobitve, ki smo jih pridobili pod našim predsednikom. Nikar se ne motimo, dela se nato, in kar naprej računajo kot generali za vojno operacijo, prvo tako daleč in predno pride do točke, ki se jim zdi da bo dobljena, pa paši spuste drugo, da se omeji, med tem ko se še s prvo bavijo. So dobili 48 urno delo, proklamirajo predsednika in zdaj je čas in pol na vrsti, potem bo zonet kaj drugega. Vojna za ljudi je tam, kot mi pravimo: in vojna za ljudi je tukaj, kot se onim zdi; da zdaj pa se nismo prišli do zaključka, kdo so ljudje. Ena stran pravi: ljudje niso zato, in druga na zoprt trdi, da ljudje ne bodo prenašali tega, vsak pa smatra za človeka samo tistega, ki ne njemu po nagnjenju najbližji.

Fantje in moške umirajo na bojišču in tukaj se zdi, da je edino bojišče, ki v resnici obstaja: bojišče okrog dolarja. V časopisih se dnevno bere, koliko dobljčkov so naredili gotove kompanije in posamezniki in v poročila se, koliko in koliko več kot prejšnje leto: vse odzeto in za davke odračunano in še toliko več kot je bilo lanske leto; in lanske leto ni bilo slabo; kljub temu pa vse vrag vzeli, če morajo plačati ta davke. In pravilo, da država bo denar stalno dobivala in ne bo izgubila nobenih dohodkov. Torej, če država dobi denar v blagajni brez takega davka, zakaj naj potem sili, da se davke plača? Tako dokazujejo d'zari in poskušajo preslepiti javnost, da država ne bo nič na škodi. Rečimo pa, da dobi država denar in da ne bo na škodi, toda to ni vprašanje. Vprašanje je, kdo bo na dobičku, ne na škodi. Vprašanje je, zakaj naj delavci in kmet, ki

Tolikokrat se sliši od delavcev samih, ki so zaposleni v vojnih industrijah in se sami zgražajo nad postopanjem takih ljudi, ki jim ni pri srcu Amerika in še manj pa Amerikanci — dolar je edino, kar šteje. Kam pa to pripelje, kaj bo delavstvo imelo od tega? Vsake, da komaj čakajo nazadnjaške plasti, da iztrgajo delavstvu tiste pridobitve, ki smo jih pridobili pod našim predsednikom. Nikar se ne motimo, dela se nato, in kar naprej računajo kot generali za vojno operacijo, prvo tako daleč in predno pride do točke, ki se jim zdi da bo dobljena, pa paši spuste drugo, da se omeji, med tem ko se še s prvo bavijo. So dobili 48 urno delo, proklamirajo predsednika in zdaj je čas in pol na vrsti, potem bo zonet kaj drugega. Vojna za ljudi je tam, kot mi pravimo: in vojna za ljudi je tukaj, kot se onim zdi; da zdaj pa se nismo prišli do zaključka, kdo so ljudje. Ena stran pravi: ljudje niso zato, in druga na zoprt trdi, da ljudje ne bodo prenašali tega, vsak pa smatra za človeka samo tistega, ki ne njemu po nagnjenju najbližji.

Fantje in moške umirajo na bojišču in tukaj se zdi, da je edino bojišče, ki v resnici obstaja: bojišče okrog dolarja. V časopisih se dnevno bere, koliko dobljčkov so naredili gotove kompanije in posamezniki in v poročila se, koliko in koliko več kot prejšnje leto: vse odzeto in za davke odračunano in še toliko več kot je bilo lanske leto; in lanske leto ni bilo slabo; kljub temu pa vse vrag vzeli, če morajo plačati ta davke. In pravilo, da država bo denar stalno dobivala in ne bo izgubila nobenih dohodkov. Torej, če država dobi denar v blagajni brez takega davka, zakaj naj potem sili, da se davke plača? Tako dokazujejo d'zari in poskušajo preslepiti javnost, da država ne bo nič na škodi. Rečimo pa, da dobi država denar in da ne bo na škodi, toda to ni vprašanje. Vprašanje je, kdo bo na dobičku, ne na škodi. Vprašanje je, zakaj naj delavci in kmet, ki

Čudna so pota človeškega, se pot cel božji dan, plača življenja in še bolj so čudni pojvi in veliko davka, med tem mi človeka do življenja. Vzemimo na primer naše ameriške fantje, ki so razstavljeni po cellem svetu na različnih frontah. Njih življenja so v nevarnosti vsak dan, vsako uro, vsako minuto, kljub temu pa tukaj doma mislimo skoro edino na svojo udobnost. Pa ne samo to: govori in povdarja se ponovno, da primanjkuje delavcev v vojnih industrijah in koliko se jih bo še rabilo, predno bo vojne konec; ko gre eden za tem delom, če je malo bolj v letih in posebno če je ženska, pa čepijo dlako in jih obračajo pod različnimi pretvezami, češ da so prestari; da nimajo dovolj izobrazbe in druge take malenkosti, ki bi ne smele imeti pomena, če bi se res rabilo delavne moči. Nadalje je nastavljenih po različnih delih mnogo ljudi, ki nimajo volje za resno delo in so tam le zaradi denarja, ki se zaslužijo, pa zato, ker jih krije pred vojaško službo. Je zelo težko, prikriti kritično o delavcih, toda tak človek, ki se vgnezditi v delavsko vrsto za zaščito svoje lastne kože, brez vsakega teba do dela, katerega namen je odnosa, da pčtegne varnostno kopreno okrog sebe, ni delavec v nobenem pomenu besede.

Čudna so pota človeškega, se pot cel božji dan, plača življenja in še bolj so čudni pojvi in veliko davka, med tem mi človeka do življenja. Vzemimo na primer naše ameriške fantje, ki so razstavljeni po cellem svetu na različnih frontah. Njih življenja so v nevarnosti vsak dan, vsako uro, vsako minuto, kljub temu pa tukaj doma mislimo skoro edino na svojo udobnost. Pa ne samo to: govori in povdarja se ponovno, da primanjkuje delavcev v vojnih industrijah in koliko se jih bo še rabilo, predno bo vojne konec; ko gre eden za tem delom, če je malo bolj v letih in posebno če je ženska, pa čepijo dlako in jih obračajo pod različnimi pretvezami, češ da so prestari; da nimajo dovolj izobrazbe in druge take malenkosti, ki bi ne smele imeti pomena, če bi se res rabilo delavne moči. Nadalje je nastavljenih po različnih delih mnogo ljudi, ki nimajo volje za resno delo in so tam le zaradi denarja, ki se zaslužijo, pa zato, ker jih krije pred vojaško službo. Je zelo težko, prikriti kritično o delavcih, toda tak človek, ki se vgnezditi v delavsko vrsto za zaščito svoje lastne kože, brez vsakega teba do dela, katerega namen je odnosa, da pčtegne varnostno kopreno okrog sebe, ni delavec v nobenem pomenu besede.

PAIN-EXPELLER

SONART
REKORDI

Lepe Melodije!

St. M571—Na Marilance, polka
Kje so moje ročice
Marilica pepla—polka
Duquesne University
Lambert orchestra

St. M575—Terezinka polka
Na planinah—valček
Jerry Kopelkysh in orkestar
Za toz cunk in ceno plošč, se
obrnite na: JOHN MARSHALL,
Inc., 453 W. 42nd St., New York

bi bilo ravno nekako prav, drugače bi se pa pripravili med seboj, ker imamo to navado, da je pod častjo dati prav človeku, ki je drugačnega prepričanja, kot mi sami. Če je rdeč, nam ne ugaja, če je črn, še manj; če more manj ugajati in če barve nima, se pa itak ne izplača vzeti v poštev take šleve. V organizaciji, kot je bila ustanovljena, bi se že učili samovolje v praksi, če ne več. Spoznali bi, kaj so potrebe in kakšne so težave v tem. Prišli bi v stik z resničnim ljudskim samovoljanjem, za vzor omni, doma, toda menda nečemo; vsaj izgleda tako.

ZA POMOČ JUGOSLOV.
VOJNIM UJETNIKOM

Znana organizacija "American Friends of Yugoslavia" ki ima svoj urad na 11 West 57th St., New York, N. Y. je uredila vse potrebno za pošiljatev jugoslovanskim vojnim ujetnikom živeža in zdravniških potrebščin v vrednosti \$236,975. Kot znano, je v teku kampanja za Jugoslovanski relief nabirati \$2,000,000.

Za to pošiljatev je Ameriški Rdeči križ preskrbel že mnogo stvari in jih bo preskrbel še več za odpošiljatev, kadar pride čas. Vse pošiljke bodo pošlane skozi Ženevo v Švici ter bodo razdeljene pod nadzorstvom Mednarodnega Rdečega križa po načinu, ki so ga priznale sovražne dežele in ga odobrjeta Angleški in Ameriški Rdeči križ.

Narčelnik kampanje za sklad za jugoslovanske vojne ujetnike Thomas J. Watson, je rekel, da bo takoj nakupljenih še več potrebščin za jugoslovanske vojne ujetnike. Kakorhitro bo v blagajni dovolj denarja.

Vojnim ujetnikom pa se ne pošilja samo živeža, zdravila, itd., temveč tudi zobne ščetice, zobni prašek, britve, mila, priprave za popraviljanje čevljev itd.

Kot pravi Watson, je bilo dosedanje blago mogoče kupiti samo z večjimi prispevki nekaterih Amerikancev in z agencijami raznih podružnic po celi Ameriki.

Kdor bi hotel — in to je potrebno za vsakega Jugoslavana — kaj prispevati v ta sklad, naj svoj prispevek pošlje na: United Yugoslav Relief Fund, 11 West 57th St., New York, N. Y.

ODMERJENJE MASČOB
PRIDE V APRILU

Sirovo maslo, namizno olje, oleomargarina in razne druge kuhinjske masti, bodo prišle na listo odmerkov s 1. aprilom, kakor je naznanil urad za administracijo cen.

Medtem pa je administracija cen že odredila "strop" za celotno jajo ter določila koliko točka bo treba odšteti za funt suhega fižola, leče, graha in drugega osušenega zrnja ali sočivja.

OPA ima dokončane načrte za odmerjanje vseh masčob in olja, kakor tudi mesa, sira in konzerviranih rib.

Okrog 29. marca ali 5. aprila bodo konzumenti morali nabaviti gorjive živilske potrebščine z rdečimi znamkami knjižice števil 2.

Meso in sirovo maslo bo odmerjeno na enak način, kakor

RAZGLEDNİK

Piše Anna P. Krasna

POČETEK RDEČEGA KRIŽA

Ker bomo imeli Slovenci v New Yorku v nedeljo 7. marca popoldne v Slovenskem domu shod v korist Rdečega križa, naj na tem mestu podam nekoliko zgodovine te samaritanske ustanove, ki ima danes svoje organizacije in podružnice po cellem svetu.

Tisti med nami, ki še nismo pozabili vse zgodovine, ki so nam jo vbijali v glavo v šolskih letih, se spominjamo, da je bila v letu 1859 velika bitka pri Solferinu in sicer je to bilo tekom italijansko-avstrijske vojne, katere so se udeležili tudi mnogi slovenski fantje. Jaz se spominjam, ko sem bila še prav majhna, kako je večkrat prišel k nam berač z leseno nogo, ki je pravil kako je svojo pravo nogo zgubil v bitki pri Solferinu. Tu v naši vasi ozir. občini je bilo par starih veteranirov, ki so se udeležili tiste hude bitke, po kateri je obiskal polje mlad Švicar po imenu Henri Dunant, ki je skušal pomagati ranjenim kolikor je pač mogel, ne glede nato ali so bili to Avstrijci, Italijani, ali Francozi.

Dunant je videl na bojnem polju strašne stvari in se je zavzel, da spiše o tem knjigo, ki bo tako realistična, kakor on, kar so gledale njegove lastne oči po tistem strahotnem klanju pri Solferinu. Ko je njegova knjiga izšla je dosegla baš to, kar je hotel da doseže. Po vsem svetu so se ljudje zgražali nad strahotnim trpljenjem ranjenecov, kateri so umirali na bojnem polju v strašni agoniji brez pomoči, se vlačili sami iz

kante in suho sadje, fižol, itd. Za funt mesa ali sirovega masla bo treba odšteti gotovo število točk.

Živska knjižica št. 3, ki je namenjena za odmerjanje mesa in sirovega masla, ter masčob je sicer že v tisku, toda OPA pravi, da bi vzelo pridolgo časa, ako bi se hotelo čakati s tozadavnimi odmerki tako dolgo, da bo knjižica v redu. Mnenje odgovornih uradnikov je, da je treba odmeriti vse te živilske potrebščine sedaj, ko je zaloga še obilna.

Sirovega masla bo najbrž določenega en funt na osebo mesečno, poleg tega si bi lahko vsakdo nabavil približno 44 funta oleomargarine, ki vsebuje olje iz bombažnega semena, seje in govejo masčobo. Sploh se ni bati pomanjkanja masti, ker pravi OPA, da je te letos več na razpolago, kot kdaj prej in to radi tega, ker se sedaj za kolje veliko število prašev. Odmerjanje pa je kljub temu potrebno, kajti Amerika pošilja velike količine masti in drugih živil zaveznikom.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All
Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka je posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvešati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Dopisov brez podpisov in osebnosti ne pronicemo. Dopisi na četrtično številko naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo jutraj.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopis se nam vedno dobrodohl, ker zanimajo vse naše študente in se s njimi naši prijatelji tako rekoč med seboj pogovarjajo.

FARMARJI IMAJO SVOJE NADLOGE

Tu vam pošljamo \$5.00 kot letno naročnino za "Glas Naroda" in \$2.50 za knjigo "Tragedija slovenskega naroda".

Hočem ob tej priliki tudi nekoliko opisati, kako se imamo farmerji tukaj v Idaho. Jaz pri mojih 73 letih se ne morem dosti ponasati z mojim delom, mi pihito zmanjka sapa. Za to s m si dobil partnerja. Sprevidela sva že pred enim letom, da se bo treba lotiti obdelovanja zemlje po novem načinu.

Zadnja leta je že več farmerjev odšlo polovico, ali pa še več konj in so si kupili traktorje. Jaz sem pa še vedno cenil konja. Za konja se pridela krma doma. Za traktor je pa treba vse kupiti in tudi nobenega gnoja ne da. Novi časi in vojne razmere so pa vse to spremenili.

Mnogo farmerjev delavcev se je preselilo v mesta, kjer po fabrikah dobijo dosti boljše plače, drugi so pa bili vzeti v vojaški stan. Delavci se mora zdaj tudi na farmah drago plačevati, pa jih dostikrat še dobiti ni mogoče. Za pobiranje krampirja in cukrene pese je šlo mnogim farmerjem trdo za delavce. Morali so se v več slučajih poslužiti kalifornijskih Japoncev.

Jaz in moj partner sva si torej pred enim letom kupila traktor za \$909.00 in zraven še več mašin ali orodja, ki zraven spada, kot plug, kultivator, brano, mašino za kopanje krampirja itd. Vsega pa še dobiti ni bilo mogoče, ker so že takrat vpeljali zmrzovanje. Nekateri stvari so sicer obljubili, na primer električno mašino, za krave molziti, pa jo še vedno pričakujemo.

Torej traktor je zdaj poglavitno na farmi. Opravi gotovo dela za 4 konje in dva moža, in pa še vse dosti hitreje obdela. Seveda zdaj je veliko kupecv za traktorje, pa jih je težko dobiti. Slučaji so, da kdo prodaja, ali zar. nta farmo, ter orodje na licitaciji (Public sale) prodaja. Ako je traktor na prodaj, mi je pravil znanec, se prodaja lahko četudi že obrabljen, za 1200 do 3000 dolarjev. Slišal sem tudi, da so prepovedovali prodajo za tako visoke cene. Pa so farmerji takoj vpeljali nov sistem prodaje. Na licitaciji dajo kakšno staro orodje s pripombo, da bo, kdor isto kupi, dobil traktor navzven in tako se plača \$1300 za staro brano in traktor se dobi za stanj. (Seveda to storijo, jaz prodam, kakor sem jo kupil.) Da je nekaj resnice na tem, se pa da sklepati iz zahtev od poljedelkega tajnika, da bi vsak farmer, če hoče dobiti traktor ali drugo masinerijo, moral podpisati listino, ter obljubiti, da bo dal dotično orodje na razpolago svojim sosedom kateri ne morejo kupiti potrebnih mašin. Seveda, kot sem bral v listih, ne bo nič iz tega; eden farmer se je izrazil, da ne podpisuje takšne pogodbe, tudi če bi šlo le za gnojne vihe, ne pa za drago masinerijo.

Cene za pridelke so zadosti dobre. Posebno naš Idaho ruski krumpir je dosegel veliko čast. Sicer so mu napravili estrop, da ne gre previsoko v ceni, vendar je zdaj že po \$2.00 in več za 100 funtov. Vlada se je lotila kupovanja našega krampirja za vojaške. Dobili so ga nekaj, pa ne dovolj. Kupci s krampirjem imajo svoje odjemalce in naročnike za krumpir, isti ga vsako leto kupujejo. Če bi ga kupec svoje volje odpovedal kostumerju in ga prodal drugam, bi gotovo izgubil stare naročnike. No, vlada je to stvar hitro rešila. Ves krumpir je prevzela

ali zamrznila. Krumpir druge vrste sicer ni zamrznjen, kupijo pa tudi tega, kolikor ga jani ponudijo. No. 2. krumpir porabijo tukaj na zapadu po vojaških kempah. No. 1. pa nalozijo na transportne ladje in ga pošljejo v neznane kraje.

Dar je tudi pri nas nekoliko izgubil svojo veljavo. Vse, kar je še na tgu, je dosti dražje. Iz banke so nas obvestili za novo leto, da bo denar naložen na obresti, nosil le eno procento na leto. Seveda, vsak lahko sprevidi, da se ne bo izplačalo nalagati večjih vsot na banke. Še od tistega procenta se mora plačati takso. Torej bo šel moj denar za vojne bonde, ki niso obdavčeni. Tudi se človek počuti bogatejšega; plačaš \$75.00 pa dobiš bond za \$100; torej vsaki \$75.00 šteje lahko za stotak.

Jaz sem tukaj oddaljen od slovenskih naselbin in se zanašam za novice le iz listov. Nekateri rojaki, kot zasledujem, se res zelo trudijo, da bi zainteresirali Slovence za pomoč našemu narodu v stari domovini. Pa žal. Kot sodim po poročilih v listih, je le bolj malo zanimanja za to važno zadevo. Podobno je, da se velika večina zanaša le na druge, svoj dolar pa tiče v žepu. Spominjam se, da so bili svoj čas nekateri takoj pripravljeni zrtvovati magari tudi milijone slovenskega denarja. Pa ne iz svojega žepa.

Spominjam se se na tiste milijone, ki smo jih Slovenci vložili kot zavarovalnico v blaginje naših jednot. Seveda ta denar je varen, ker ga varujejo ameriške postavne. Komur je kaj za rešitev, kolikor se še tešiti da v stari domovini, naj pomaga in daruje kolikor lahko utrpi, pa bomo imeli kaj pokazati; kot delajo drugi narodi, Grki, Čehi, itd.

Posebno izvrstna se mi je zdela ideja, ki so jo izvedli odborniki SANSa, ki so šli v Washington, D. C. S tem svojim nastopom so obrnili pozornost vladnih zastopnikov na razmere v naši stari domovini.

44-LETNO PREISKUŠNJO

IMA
AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA
:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA
25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota

SLOV. PEVSKO DRUŠTVO "SLOVAN"

Vas vabi, da pridete na njegovo

Predpustno Prireditve

katera se vrši

Predpustno Soboto, dne 6. MARCA, 1943

V prostorih rojaka Mr. Fr. Arnež-a,

66-91 Forest Avenue Ridgewood, L. I., N. Y.

Na programu so narodne pesmi, ki jih poje "Slovani". Nastopi tudi novo ustanovljena PLESNA SKUPINA naše mladine s narodno kmetičnim ples v slovenskih narodnih nošah. "SLOVAN"

NAŠ FANT V AMERIŠKI ARMADI

Med mnogimi slovenskimi fanti, ki so v armadi Združ. držav, je tudi Albert Spolar, sin znanega slovenskega hotelirja v tem mestu. Mnogo let je bil Albert član organizacije ameriških Skautov, kjer je dosegel odlikovanje 3. reda. Rad se je udeleževal tudi športnih iger.

Ko je bil 19 let star, je prevzel hotel "New Market" in pozneje pa se gostilno in restavracijo. Uspesen je bil v vseh svojih podvzetjih. Cesar, kolik se je lotil, se mu je obneslo. Prav tedaj, ko ga je Stric Sam poklical v vojaško službo, je bil tako rekoč že lastnik podjetja, ki ga je prevzel, ko je bil 19 let star.

Leta 1930 je organiziral društvo št. 220 ABZ in je še sedaj njegov predsednik. K vojakom je bil poklican 26. dec. lani.

Albert je bil priljubljen vseh. Vse ga je rado imelo.

Kot so sporočili, hočejo se za naprej obveščati našo vlado o dogodkih, kolikor jim bo omogočeno. Seveda zve se le malo, ker Nemci in Italijani skušajo svoja grozodejstva kolikor mogoče prikriti. Čast in zahvala odbornikom SANSa. Spominimo se jih tudi in pomagamo nositi stroške njihovega delovanja.

John Kershnik Sr.
Burley, Idaho.

VEČINOMA ŽALOSTNE NOVICE

Ze dolgo ni bilo nič slišati iz našega kraja, krivda je, ker se nihče ne poloti pisati. Tukaj farmerji smo se precej dobri, nekoliko boljše, nego po zapadu. Cene so na vsak produkt jako visoke in prodaja se vse.

K vojakom je od tu odšlo veliko fantov in ljudi dobiti na delo bo silno težko; pa če ne bo ljudi, pa ne bomo obdelali toliko zemlje. Moram sporočiti javnosti, da je tu v E. Worcester preminila Mrs. Mary Ivačič dne 20. februarja. Pokojna je bila rojena 1893 v Stalovniku pri Rajhenbergu (dehliško ime St. nad). Tu zapuška moža Jožefa Ivačič, tri hčere: Angelo, omož. Payn in Rozalijo, ter Justino, samske, v Montani pa 2 brata. Pokojna je prišla v Ameriko pred 30 leti in je bila dobra žena in mati ter priljubljena po vsej naselbini. Pogreb se je vršil z veliko udeležbo prijateljev in znancev.

Bolan je rojak Peter Rode; že dalje časa se ne počuti dobro; sin je pa nekje v armadi. Pozdravljam vseh študentjev.

Anton Habine,
E. Worcester, N.Y.

SE BOJI DA BI BIL LIST USTAVLJEN

Najprej vas najlepše pozdravim in vas prosim, ako mi ni všeč, da ustavite lista, da ga tudi ne smete. Moja naročnina mi je že potekla 20. februarja. Sedaj vam zopet pošljam \$3.00 za nadaljnji šest mesecev. List "Glas Naroda" se mi še najbolj dopade čitati, kolikor sem jih še do sedaj čital, ker nam prinese vsakovrstne novice, slabe in dobre.

Sedaj pa želim listu dosti novih in dobrih naročnikov, da bi se list naprej širil.

Pozdravim vse naročnike tega lista.

Anton Troha,
Barberton, Ohio.

POZIV SLOVENSKEM DRUŠTVU

Združena Slovenska Društva v New Yorku obdržujejo seje vsak prvi petek v mesecu v Slovenskem Domu v Brooklynu.

Če vaše društvo še ni pridruženo, pridružite se! Odbor.

ZIMA, MRAZ IN LED.

Vam naznam, da vam pošljem 2 dolarja za obnovitev naročnine, ker je 28. febr. moja naročnina pošla in brez lista "Glas Naroda" ne morem biti.

Dam vam vedeti, da imamo letos jako mrzlo zimo. Nismo imeli prevelikega snega, toda mnogo dežja, ki je zmrznil in ni bilo drugega, kakor sam led, tako da je bilo jako nevarno hoditi. Ta teden smo imeli tri dni boljše vreme, tako da je led stran, včeraj pa je zopet sneg zapadel in je jako mrzlo.

Novega ni tukaj nič. S tem sklenem svoje slabo pisanje, in vas prav lepo pozdravljam vs skupaj, kar vas je tam in ostajam vaš naročnik.

John Knaus,
Canton, Pa.

DR. MIHA KREK SLOVENCEM V DOMOVINI

(JIC.) — 28. febr. je naslovil dr. M. Krek Slovincem v domovini govor, katerega vsebino tukaj prinašamo.

V začetku govora opisuje dr. Krek prelase 26-letnice rdeče armade in naglašja, da vlada med zavezniški popolna sloga, ter da grede Velika Britanija, Amerika, Rusija in Kitajska v tej vojni za istim ciljem. O priliki veličastne proslave 25-letnice rdeče armade, so vsi govorniki povdarjali, da bo 20-letni spoznanje Velike Britanije in Rusije kazal v dovojnem svetla politiki zavezniških narodov ono široko pot, na katero bodo krenili v miru.

Zdaj ni več nobene možnosti za kompromise, s šumi osiščane more priti do nobenega sporazuma več. Vojna se bo nadaljevala do brezpogojne predaje osiščane.

Govornik poroča nato o izmeni brzojav med poljskim ministrskim predsednikom Sikorskim in Stalinom ter naglašja, da je Stalin potrdil, da ne more priti do sklepa miru, dokler sovražnik ni do zadnjega pregnan iz ruske in poljske zemlje.

Vse države in vse narodne edinice morajo biti zedinjene in složne. Kviziški režimi se ne bodo mogli nikjer obdržati in bodo morali vsi izginiti. Burja zavezniške zmage jih bo odnesla v svojem prvem naletu na Evropo. Vsi narodi sovražijo svoje kviziške, povsod so ogromne večine ljudskih množic proti njim. Vsi zasluženi narodi morajo biti složni in pripravljeni na požrtvovalno akcijo, tako da bodo mogli zaveznički nanje v vsakem ofenzivnem podjetju računati.

Sovjetski ambasador v Londonu, je v svojem govoru naglašal misljenje, da bi morali Angliji in zapadni zaveznički dimpnej udariti na evropska tla v cilju, da izkoristijo velike zmage Sovjetske Rusije v svrhu hitrega in končnega poraza sovražnikov. Ta udarec zdaj ni več daleč. Še letos se bo v tem pogledu zgodilo marsikaj odločilnega.

Karkoli se bo zgodilo in kamorkoli pade udarec — glejte

VABILO na Maškaradno Veselico

KI SE VRAŠI

PUSTNO SOBOTO VEČER, 6. MARCA, '43

V DVORANI SLOVENSKEGA DOMA

36 Danube Street Little Falls, N. Y.

VABIMO VSE PRILJATELJE od tukaj in iz okolice, da se kolikor mogoče udeležijo. NAGRADE BODO TUDI RAZDELJENE MED MASKE PO REDU. — Udje se imajo udeležiti.

Za ples bodeta igrala dobro znana harmonikarja ZORCE - ŠVASNIK.

Vstopnina 25 centov za vse odrasle. Pričetek ob 8 uri zvečer.

NA SVIDENJE! Frank Masle, tajnik.

JUGOSLOV. UMETNIK NA RADIO.

V nedeljo 7. marca prične hrvatski umetnik na gosli Vlado Kolić vrsto svojih koncertov pod imenom "The Violin Studio" na newyorški radio postaji WQXR (1560 kkc.) Koncerti bodo od prihodnje nedelje dalje vsako nedeljo ob 5.45 popoldne.

JUGOSLOVANSKI POMOŽNI ODBOR V AMERIKI SLOVENSKA SEKCIJA

Glavni uradniki: Predsednik: Vincent Calkar, 2650 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Podpredsednik: Josephine Erjavec, 527 N. Chicago St., Joliet, Ill. Tajnik: Joseph Zalar, 351 N. Chicago St., Joliet, Illinois. Blagajnik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Illinois. Nadzorniki: John Gornik, 6403 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. John Ermenc, 739 W. National Ave., Milwaukee, Wisc. Frank J. Wedic, 301 Lime Street, Joliet, Illinois. Josephine Zakrajsek, 7603 Cornelia Ave., Cleveland, Ohio. Charlie Benerol, 16007 Holmes Ave., Cleveland, Ohio. Direktor publicitete: Janko N. Rogelj, 6208 Schade Ave., Cleveland, O. ABZ

LOKALNI ODBORI JPO, SS.

Lokalni odbor št. 1, Joliet, Ill. — Predsednik Jos. Zalar, 351-3 N. Chicago St.; tajnik: John Adamich, 1120 Highland Ave. in blagajnik: Louis Kosmerl, 754 N. Hickory St. Lokalni odbor št. 2, Cleveland, O. — Predsednik: John Gornik, 6403 St. Clair Ave.; tajnik: John Penzlin, 14904 Pepper Ave. in blagajnik: Frances Ruppert, 19303 Shawnee Ave. Lokalni odbor št. 3, Chisholm, Minn. — Predsednik: Frank Knel, 415-3rd St. S. W.; tajnik: John Komidar, 320-5th St. S. W. in blagajnik: John Lemuth, 26-3rd St. S. W. Lokalni odbor št. 4, Sheboygan, Wisc. — Predsednik: Marie Prislund, 1034 Dillingham Ave.; tajnik: Johannes Mohar, 1138 Dillingham Ave. in blagajnik: Martin Jelenc, 2027 S. 8th St. Lokalni odbor št. 5, Milwaukee, Wisc. — Predsednik: John Oblak, 215 W. Walker St.; tajnik: Rev. D. M. Setulcar, 1210 So. 61st St. in blagajnik: Rev. Anton Schiffer, 823 W. Mineral St. Lokalni odbor št. 6, Ely, Minn. — Predsednik Anton Zbaniša, AFU Building; tajnik: Ivan Tausell, Ely, Minn. in blagajnik: Louis Champe, Sr., Ely, Minn. Lokalni odbor št. 7, St. Louis, Mo. — Predsednik: Geo. Kovacevich, 2003 So. Jefferson St.; tajnik: Eugello Rulic, 401 E. Marceau Str. in blagajnik: John Marušić, 2751 Park Ave. Lokalni odbor št. 8, Chicago, Ill. — Predsednik: Anton Krapenc, 1636 West 21st Place; tajnik: John Gottlieb, 1845 West Cermak Rd. in blagajnik: Leo Jurjovec, Sr., 1840 West 22nd Pl. Lokalni odbor št. 9, Waukegan, Ill. — Predsednik: Anton Kober, 1915 Commonwealth Ave. North Chicago, Ill.; tajnik: Joseph Zorc, 1045 Wadsworth Ave. North Chicago, Ill. in blagajnik: Frank Nagode, 913 McAllister St., Waukegan, Ill. Lokalni odbor št. 10, Lloydell, Pa. — Predsednik: Joseph Matić; tajnik: Joseph Arhar, P. O. Box 139, in blagajnik: John Jereb. Lokalni odbor št. 11, Battle, Mont. — Predsednik: Charles Propp, 1144 East Second St.; tajnik: Ignacij Oražem, 2028 Walnut St. in blagajnik: Charles Laven, 201 East Park St. Lokalni odbor št. 12, Pittsburgh, Pa. — Predsednik: F. J. Kress, 218-57th St.; tajnik: John Deiman in blagajnik: Nick Povša. Lokalni odbor št. 13, Exeter, Pa. — Predsednik: Frank Kramer, P. O. Box 241; tajnika: Frances Gorjance, 925 Cedar Ave., Sharon, Pa. in blagajnik: John Garra, Sr., 887 Cedar Ave., Sharon, Pa. Lokalni odbor št. 14, Lorain, Ohio. — Predsednik: Miss Mary E. Polutnik, 1711 East 80th St.; tajnika: Matilda Ostanek, 1848 East 34th St. in blagajnik: Hermine Zork. Lokalni odbor št. 15, Clinton, Ind. — Predsednik: Anton Jarc, R. R. 2; tajnik: Frank Bregar, 1158 Anderson St. in blagajnik: Frank Prašnikar, RR 2. Lokalni odbor št. 16, Salida, Colo. — Predsednik Frank Ukni, RFD 22; tajnika: Katherine Drobnik, 421 East 2nd St. in blagajnik: Louis Skull, RT Box 180. Lokalni odbor št. 17, Rock Springs, Wyo. — Predsednik: Anton Starman, 1216 - 10th St.; tajnik: Joseph Gosar, 417 Tisdell in blagajnik: John Jenko, Jr., 1118 Clark St. Lokalni odbor št. 18, Barberton, Ohio. — Predsednik: Joseph Lekšan, 498-22nd St. N. W.; tajnik: Josephine Porok, 29-16th St. N. W. in blagajnik: Louis Arko, 1223 W. Wooster Rd. Lokalni odbor št. 19, Aspen, Colo. — Predsednik: John Lovshin, Box 262, Aspen, Colo. Lokalni odbor št. 20, Pueblo, Colo. — Predsednik: John Germ, 317 E. C St.; tajnik: Frank Fechnik, 1232 Eller Ave. in blagajnik: Frank Began, R. 1, Box 2. Lokalni odbor št. 21, Denver, Colo. — Predsednik: Anthony Jersin, 4525 Washington St.; tajnik: Frank Okorn, 4769 Pearl St. in blagajnik: Geo. Pavlakovich, 4573 Pearl St. Lokalni odbor št. 22, La Salle, Ill. — Predsednik: Leo Zevnik, Lincoln Ave.; tajnik: Frank Kobilsek, Oakfield Ave. in blagajnik: Emma Shinkus, 177-5th St. Lokalni odbor št. 23, Johnstown, Pa. — Predsednik: Andrew Vidrich, 709 Forest Ave.; tajnik: John Langerhote, Jr., 516 Linden Ave. in blagajnik: obenc. Lokalni odbor št. 24, Trinidad, Colo. — Predsednik: Math Karch, 1911-Edo-coin Ave.; tajnik: John Lisco, P. O. Box 28, Bon Carbo, Colo. in blagajnik: Frank Tomazin, 1802 Linden Ave. Lokalni odbor št. 25, Claridge, Pa. — Tajnik: Jurij Prevec, White Valley, Pa.

Taškent

Ruska povest iz dni velike lakote.
Napisal: ALEKSANDER NEVEROV
12

Mislil je na Taškent. Po glavi mu je neprestano krožilo petnajst funtov pšenice in dve vreči, polni kruha. V mislih je visel na odbijačih, plezal na strehe vagonov, skrival se na lokomotivah in noben vojak, noben načelnik ga ni mogel izslediti. Gledali so na streho — on skočil s strehe. Pogledajo na lokomotivo — on skočil z lokomotive. Povsod so govorili:

"Kakšen razbojnik!"
"Kdo?"
"Tisti dečko buzuluški iz Lopatinskega okraja. Brez karte potuje in brez dovoljenja. Toda ni ga nogoče zapreti v orta čeko."

A' poleg je vztrepetal Serjoška, cvilil kakor ščene in ledel. Miška je gledal nanj z namršenimi, nejevoljnimi očmi in mislil:

"Zakaj sem se zveza. z njim? Bolje bi bilo, če bi se ne vezal. Ali sedaj nič ne pomaga; pogodba. Če ga pustim — propade. Voziti se z njim — dolgo ne prideva v Taškent. Eh, durak! Samemu se ni hotelo na pot. Tako pa: nabereš šest kosčkov kruha, jesta pa dva."

Postajalo mu je zadušljivo vsled težkih, peročih misli in mučilo mu je glavo. Preril se je iz čakalnice in stopil na progo.

Pod vagonom je zagledal krivonosega Vanjka, kateremu je jemal kosčke kruha. Zraven je bil drugi fantek, Pjotka po imenu. Sedela sta pri kolesu na suhem prostoru. Nista ne spala ne mislila.

Tudi Vanjka je spoznal nasprotnika in je rekel miroljubno:

"Prisedi."
"Kaj imata?"
"Segreješ se nekoliko."

Miška je sedel h kolesu in pripovedoval o Serjoški, da ima grižo, in kako sta se dogovorila, da ne zapustita drug drugega. Serjoška je mlajši, ne zna se obrniti, kakor treba, a Miška mora skrbeti sam za oba. Prej je naložil pet kosčkov kruha, in če bi hotel, bi vse sam obdržal.

Vanjka ga je pogledal izpod čela.

"Se zanašaš na moč?"
"Zakaj bi se zanašal. Nahrani me in se dveh ne bojim!"

"Eh, s čim baha! Nahrani ti mene, pa se tudi jaz ne bojim dveh!"

Pjotka je vprašal, ogledujoč z razvnetimi očmi Miško:

"Našega Jaska se lotiš?"
"Koliko je star?"

"V trinajstem letu."

"Kakšen človek! Lotim se še večjega."

Pjotka se je razvnel. Sunil je z laktom — kakor slučajno — Miško naravnost v obraz.

Miška je popraviil vrečo.

"Kaj suješ?"
"A ti?"

"Pazi, brenem te samo enkrat — prekopičes se."

Vanjka ga sune z nogo.

"Ne šali se!"

Pjotka je pripravil pesti.

"Daj ga, Vanjka — za prejšnje kosčke kruha!"

Zagrabili so ga pod vagonom vsi trije, mleti dolgo drug drugega v težki, razdraženi borbi.

Zares, nohte je imel Vanjka velike, ves nos je razpraskal Miški. No, pa tudi Miška mu je stisnil glavo pošteno, tako, da je zavrtil kot miš.

K podnevu je prišel vlak, ne za muzike, nego z lepimi vagoni. Mužiki ga niso mogli zasesti.

Straža je prišla Vanjko in Pjotko in še tri dekleta ter jih odvedla v orta čeko.

"Brez voznih kart!"

Miška je imel srečo. Motal se je in vrtel okrog lokomotive in splezal na stopnice. Najbrže bi se odpeljal, ako bi se mu ne zavrtle misli v glavi.

"Sodrug je zapustil. Zapustil si ga! Bolnega sodruga!"

Košca lokomotive so se zavrtela. Misli v Miškovi glavi so se zavrtle še hitreje. "Zapustil, zapustil!"

Miška je stopil s stopnice in malone zajokal iz nejevolje:

"Zakaj sem se obvezal!"

Vlak je odbrzel in žalost je gledala za njim.

Serjoška je ležal na solcu za postajnim poslopjem. Toplo je obžaval ustnice z vnetim jezikom. Obraz mu je upadel, nos se zašiljil. Miška je sedel k sodrugu in zmaljal z glavo. Vzel je iz vreče cunjico in si položil na jezik soli. Zgubnil se je ter izpljunil. Močje se je obrnil in šel kraj vagonov. Sleklet je suknjič, postal pred okencem okrog vagona in šel nato dalje. Pobral je krompirjeve oblice, valjajoče se v nesnagi, in krčevito pomagal z lačnimi željstuni.

Iz drugega vagona je zadisalo po zeljnati juhi. Zopet je snel Miška staro očetovo kapo.

"Teta, daj malo bolnemu dečku!"

"Komu?"

"Bolnemu."

"Proč, sicer te česnem po glavi. Do grla ste mi že, hudiči! Ni minute brez vas!"

Miška je vzdihnil in molčal. Prišel je do zadnjega vagona. Usedel se je na tanko, svetlo tračnico.

Pokojni oče je vedno govoril: "Od nas vedno zahtevajo ne dajo nam pa nič."

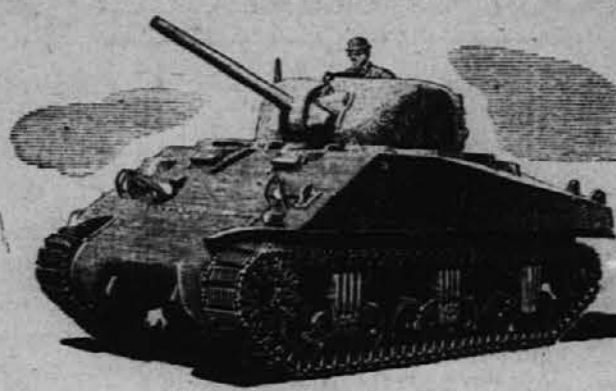
Miška je stisnil glavo z obema rokama in okamenel. "Če umiram, nikomur ni hudo!"

Kar je zagledal sestre usmiljenko iz mesta, v belem predpasniku. V roki je imela kos črnega kruha. Ali je sama uganila, da je Miška zelo žalosten, ali pa so Miškove oči izdajale to žalost.

Stopila je k njemu.

"Kam greš, dečko?"

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Tančni Model

Tukaj je velikanski 32-tonski model, ki iz močvirja in goščave napravi ceste. Posobno je izdelan, da ruši kamnite stene in pleza čez jame. Ima močne oklope, da more zdržati strele in opremljen je s 75-mm topom ter 50-kalibersko strojnico, za boljše vrtni kot pa prejeti.

Consolidated Liberator Model

Odlično, dalekosežen, zaprte vrste bombnik, izdelan, "da jih ponese tja in prinese nazaj." Zgrajen za eksport, bo postal bolj in bolj poznan v Berlinu, Tokiju in drugih osiških poglavitnih mestih. Ima velik prostor za bombe, z opremo za razložitve brez pristojn. Mnogo prostora za potnike. Hitrost do 300 milj na uro. Oklopni prostori za moštvo. Velika strelna sila.

Ford naznanja NOVE MODELE za 1943

FORD PRINAŠA mogočno vrsto prvovrstnih novih modelov za leto 1943... izdelani popolnoma za dolocno delovanje v svojem posebnem polju in zgrajeni z mehanično natančnostjo, kar je Fordova tradicija.

V kakovosti materiala—močnejše jeklo in spojine—v spretnosti in pod skrbnim nadzorstvom vsake izdelovalne stopnje, so to najboljši produkti, kar jih je kdaj napravil Ford!

Izdelani za svetovno službo ob vsakem položaju in podnebnju, so novi izdelki robati, zmogni, zanesljivi in imajo trdosrčno zmoglost "vzeti" kot "izvojevati."

Vsak ta model je mojstrsko delo v natrtu in izdelavi—vsak je prenesel najstrožje preiskušnje robatih preiskuševalnih polja—vsakega so izvedenci razglasili za najodličnejšega tekmeča na svojem polju.

Pazite na dramatične predstave letošnjih Fordov na vseh krajih sveta in zapomnite si, da bodo nauki, ki so se jih naučili pri izdelovanju teh modelov leta 1943, prišli v poštev pri karah, ki jih boste kupili po vojni. Mnoge nove kovine, plastične in produktivne tehnike, ki so se razvile v teh dneh, bodo pomenile celo boljše izdelke v mirnem času.

FORDOVI VICTORY MODELI, SEDAJ V IZDELAVI
CONSOLIDATED LIBERATOR BOMBNA LETALA...
ARMY TRUKI... M-4 TANKI... TRANSPORT GLIDER-JI
UNIVERSAL CARRIERS... ARMADNE POIZVEDOVALNE
KARE... GENERATORJI ZA LETALA... OKLOPNE KARE
PRATT & WHITNEY MOTORJI ZA LETALA... MOTORJI ZA
TANKE... MOTORJI ZA TRUKE IN JEEP-E... STOKJALA
ZA TOPOVE... MERILA ZA POVZDIG... TURBO SUPER-
CHARGERJE... VLITE DELE IZ MAGNESIUMA...
OKLOPNE PLOŠČE

Ta seznam ne vsebuje drugih važnih Victory modelov, ki se sedaj izdelujejo in ki jih ni mogoče imenovati radi vojnih razmer.

VSA NAŠA ZMOŽNOST, IZVEŽBANOST

PRIZADEVANJE IN IMETJE JE NAMENJENO Z M A G I

DOPIJNI KOTIČEK SLOVENSKE ŠOLE

Ljubi prijatelji:—

Iz Londona smo dobili tenko knjižico. V njej so 4 pesmi. Dve sta Prešernovi, ena je Maistrova, ena pa Župančičeva. Prestavil jih je v angleščino Kenneth Matthews. Pozdravljam vse.

Edward Giovanelli.

Zadnjič je v našem koticu izostala opomba, da je Župančičevo peronirbo iz njegove zbirke pesmi prerisal Donald Orehek. Za koticček slovenske šole je pa kar primerna.

Župančič je skico razložil takole: Staro drevo je zrastle na šivoku in na visoko, pa nikar ne brez težav. Njegove veje so ukrivljene in grčeve in kar vidi se jim, kako so se borile, da so si priborile prostor na solnno in zraku. Mlado drevo, zraven pa nič; naravnost proti nebu moli svoje tenke šibice in si misli, da bo šlo kar hitro, kamor se mu bo zde-

lo. Za nevihte in viharje, za zimo in mráz, za sneg in točo še mulo ve. Se stoji nekako v zatišju starega drevesa.

Tako pa otroci v šoli. Komaj so dobili koticček, pa bi hoteli imeti ves list zase in svoje poročevalce in risarje in fotografe. Pojavijo se težave. Ponatisi risb so dragi in naredi se prva grčica na mladencu drevesu. Charlie nima kamere, pa je druga grča tu. In vsako pismo je velik napor in pomankanje časa je komaj premagljiva težava. Toda nikar ne mislite, nekaj jih bomo pomagali iz lastne mlade moči. Slišati je, da bo pri prihodnji razstavi svoje obrtne šole imela Dorothy Gerjovich razstavljen kip pod imenom Jugoslovanska žena. Če je to res, ga bomo fotografirali, kamero bomo že dobili, ne?

Da smo dobili iz Londona predstavljene pesmi in da gospa Lidija piše iz Londona o slovenski šoli in da tam čitajo ni prav nič kaznov.

"Koticček," se je pa otrokom dobro zdelo. Niso verjeli, dokler niso pisma videli! Da so nam iz Clevelanda pomagali s knjižigami, smo zelo hvaležni in zelo zadovoljni.

A. F.

Dragi "Glas Naroda":—

Kot drugi učenici in učenke slovenske šole v Brooklynu, hočeva tudi midva napisati dopis v "Glas Naroda"

Midva hočeva napisati par vrstic o George Washingtonu, katerega rojstni dan smo obhajali 22. februarja. George Washington je bil prvi predsednik Združenih držav. Ko je bil George Washington majhen deček je nekoč na vrtu svojega očeta posekal mlado črešnjevo drevo. Ko je njegov oče vprašal, kdo je to storil, je George po pravici povedal, da je on posekal drevesce. Njegov oče je bil tako vesel, ker se mladi George ni skušal lagati, da ga ni prav nič kaznoval.

George Washington je s svojo resničnostjo postavil lep zgled vsem malim in velikim dečkom.

Joseph Patelli,
Jazk Zaletel,

Aretacije v Sofiji

Bolgarska policija je preiskovala gotove predele mesta Sofija zadnje dni in izvršila aretacije "komunistov in židovskih saboterjev," kakor je to naznanil nemški radio.

Bolgarski minister za notranje zadeve je dejal v parlamentu pred par dnevi, da so bila zgrajena štiri koncentracijska taborišča za žide. Kot ga je citiral nemški radio, je dejal:

"Židje iz vseh krajev dežele se smatrajo za nezanesljive in ki prenašajo in širijo škodljive govore, bodo poslani tja. Najnevarnejši bodo poslani na Poljsko, kjer bodo živeli v tako zvanih ghettos."

ADVERTISE in
"GLAS NARODA"

Nemška policija usmrtila 17 Norvežanov

Nadvojna policija v Oslo je obsodila na smrt in usmrtila 17 Norvežanov, kateri so bili obdolženi "rovarjenja, terorja, sabotaže, delovanja za ustanovitev komunističnih celic in aktivnosti v prid sovražniku."

Trideset novih nacijskih divizij poslanih v Rusijo

General Aleksandroff, propagandni načelnik komunistične stranke v Rusiji, je zapisal v svojem članku, ki ga je prišla "Pravda" v Moskvi, da so Nemci pred kratkim spravili na rusko fronto 30 novih divizij, katere so bile poslani iz Francije, Belgije, Nizozemske in iz Balkana.

Nemci so dobili olajšanje letalske, infanterijske in oklopne vojaške sile pri Orelu, — piše člankar, ki pravi, da so po ojačenju pričeli Nemci napadati iz zraka ruske formacije v letalskih skupinah, ki so tvorile po 20 letal.